

פניני ביה"ל

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

מאמר הרב

נערך מספרו החדש של הרב שליט"א פניני בית לוי - חלק ג' > לרכישת הספר חייגו 058666447 | 0585664447

לא כוחי ועוצם ידי

עקיבא היה אומר על בר כוכבא שהוא משיח, ורבי יוחנן חולק עליו. אחד מתנאי הקבלה לצבא שלו היה להצליח להתגבר על כאבים. הוא היה אומר לחיל אם אתה רוצה להתקבל לצבא, תקטע אצבע לעצמך. מי שהיה מסוגל לכך היה מתקבל. עד שבאו חכמים ואמרו לו: "עד מתי אתה מטיל מומים בבחורי ישראל". אמר להם: "מה אתם רוצים, אני צריך לבחון את המעמדים". אמרו לו, "יש לנו רעיון אחר בשבילך, תגיד לחיל שתוף כדי רכיבה על הסוס הוא צריך לתלש אילן ולהמשיך בלי לעצור. אם הוא מצליח, הוא גבור חיל". והיו לו מאתים אלף חילים כאלה ומאתים אלף כאלה.

בר כוכבא טעה טעות אימה, בגלל העצמה והכבוד שעשו לו, הוא פרש כרצונו פסוק מתהלים. דוד המלך אומר בתהלים (ס'): "הלא אתה א-לקים ונחתנו, ולא תצא א-לקים בצבאותינו". בר כוכבא פרש את זה כן, הוא אמר לקב"ה: "אתה נחת אותנו, זה לא הפח שאלה, עכפרא לפומיה, זה הפח שלנו. אני יכול לנצח את כל הצבא האדיר של אדריאנוס". הוא החל להרגיש גאון ואמר דברי כפירה, אמר לקב"ה אנחנו מסתדרים לבד, רק דבר אחד אני מבקש, אל תעזר לצד השני.

הגמרא מאריכה שם שהוא הרג את דוד, רבי אלעזר המודעי, שהיה מתפלל בכל יום שהקב"ה לא יעשה דינים בעם ישראל, ובזכותו המצור של אדריאנוס על ביתר לא צלח. ברגע שהוא אמר את דברי הכפירה, הוא נכנס לבית הכסא, בא נחש הכיש אותו והוא מת במקום. זה לא היה דבר טבעי, הוא היה איש חזק מאד. אותו כותי שסכסך בין בר כוכבא לאלעזר המודעי, בא לאדריאנוס ואמר: "אני הרגתי את בר כוכבא". אמר לו: "תביא לי את הראש שלו". הביא לו. שאל איפה הגוף שלו? הביא לו. ראה אדריאנוס נחש כרוך סביב צוארו ואמר: "לולא א-לקים שהרג אותו אף אחד לא היה מצליח להרג אותו". ראו כמה מסכן לחשב כחי ועצם ידי.

כשהמלאכים באו להפוך את סדום ועמורה, כתוב שהם אמרו ללוט לברך, "כי משחיתים אנחנו את העיר". אמר המדרש מפני שהם אמרו את המלה 'אנחנו', הם קבלו ענש, ובמשך מאה שלושים ושמנה שנה לא יכלו להמשיך בתפקיד שלהם. אפילו מלאך צריך להזהר. רק הקב"ה עושה, רק הוא פועל ורק אנחנו צריכים לחיות. מגפה שבאה לעולם, באה בגלל הרבה חשבונות שמים, אבל יש לזה סבה אחת אמיתית. אין כחי ועצם ידי פה בעולם. הקב"ה הראה לללם, לכל החברות הגדולות בעולם וכל אילי ההון שהיה להם כל כך הרבה כסף וזהב, שברגע אחד הכל יכול להמחק.

כתוב בספרים הקדושים שלפני ההתגלות האחרונה, לא יהיה כח אחר בעולם. כלם יבינו שהכל זה רק מהכח של

אס נתבונן בדברים שכותבת התורה הקדושה בפרשה, נבין יסוד של כל יהודי בחיים. אומרת התורה: "השמר לך פן תשכח את ה' א-לקיך לבלתי שמו מצותיו וכו', פן תאכל ושבעת, ובתים טובים תבנה וישבת, ובקרך וצאנך ירבין, וכסף וזהב ירבה לך וכו', ורם לבבך ושכחת את ה' א-לקיך וכו' המוליך במדבר הגדל וכו' המאכלך מן המדבר אשר לא ידעו אבותיך". אחרי שלאדם יש כסף וזהב ובתים והוא כבר מרגיש טוב, הוא יכול להגיד בלבבו: "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה".

אם אדם לא מתחזק ולא מתבונן היטב ומבין שהכל אך ורק מבואר עולם, בסופו של דבר הוא יגיע למצב כזה. זאת נקראת כפירה, אדם כופר בכל הבריאה כלה אם הוא חושב שזה ממנו, ולא מאמין בקב"ה.

אברהם אבינו נצח את ארבעת המלכים שנלחמו נגד החמשה. זאת היתה מלחמה קשה מאד. כלם הגיעו לשבח את אברהם אבינו על נצחונו. מה עשה אברהם באותו רגע? אמר: "הרמתי ידי אל ה' א-ל עליון קנה שמים וארץ". מה זה משנה אם הוא מוריד או מרים יד? כתוב בספרי המוסר שאברהם אבינו רצה להגיד לכל העולם כלו, אל תחשבו שיש פה כחי ועצם ידי, שאני עשיתי משהו. הרמתי ידי לא-ל עליון, והקב"ה הוא עשה את הכל.

אנחנו לא עושים כלום, לא יכולים לפעל בלי שהקב"ה מחליט. זה חייב להיות מובן לכל אדם, לא רק במלחמה. אם אדם מצליח הוא חייב בראש ובראשונה ליחס את זה לקב"ה ולא לעצמו. אם לא, הוא יכול להגיע לידי גאון, וידוע שאחד הדברים שמרחיקים את האדם מבואר עולם זה גאון, תועבת ה' כל גבה לב.

הרב מרדכי אליהו זצ"ל מספר שראה בכתב יד של יצחק רבין, ראש הממשלה לשעבר, שפעל הרבה למען עם ישראל והביא נצחון גדול במלחמת ששת הימים. הרבה התפארו בצה"ל ובכח, אבל רבין, שלא היה חרדי, שלח לרב מרדכי אליהו וכתב: "מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו". רבין אמר שאלולי יד ה', לא היינו מנצחים! גם יהודי שביום יום לא חי עם הקב"ה, ברגעים מסוימים חייב להביט לשמים ולהגיד לקב"ה: "אתה עשית, ואין כחי ועצם ידי". לבד לא היינו מסתדרים. לאדם אין שום כח, לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההודו.

בגמרא מספר על בר כוכבא, שהיו לו כחות על טבעיים. הגמרא (סנהדרין צג) מכנה אותו בר כוזיבא. אותו צורך שבא להחריב את ביתר, ידע דבר אחד, כל עוד בר כוכבא נמצא, קשה מאד להתגבר ולנצח את עם ישראל. רבי

המשך
בעמוד 3 >>

אהבת השם שסירבה לקפוא

הגיע לשיבה נכנס לחדר הקירור, ואז נסגרה עליו לפתע הדלת וחשיכה עבותה השתררה בו. הוא נטל את הטלפון לידו בנסיון להזעיק עזרה, אך על המסך הופיעו המילים: "אין שירות". במקום לא היתה קליטה סלולרית. הוא מאיר עם הפנס של הטלפון על מד המעלות, וראה שהטמפרטורה השוררת במקום היא ארבעים מעלות מתחת לאפס.

הוא מבין בשכלו שלא יעבור יותר מידי זמן והוא ודאי יקבל היפותרמיה וימות מקור. ניסה לדפוק ולצעוק, אך בימים אלה היתה הישיבה ריקה מבחורים ועובדים ואיש לא שמע אותו. הוא נשכב על הקרטונים באפיסת כוחות, תוך שהוא חושב שאלה

הוא נשכב על הקרטונים באפיסת כוחות, תוך שהוא חושב שאלה הרגעים האחרונים שלו בחיים. הוא פשפש בכיסו ומצא דף ועט, וכשדמעות חמות זולגות מעיניו כתב צוואה לילדים.

הרגעים האחרונים שלו בחיים. הוא פשפש בכיסו ומצא דף ועט, וכשדמעות חמות זולגות מעיניו כתב צוואה לילדים.

אז הוא התחיל לומר בבכיות: "אין עוד מלבדו! ה' יתברך, אני בידיים שלך. רק אתה יכול להציל אותי!". מבט על השעון גילה שחלפו כבר עשרים ושתיים דקות. הוא הרגיש שהוא כבר לא יכול ועוד רגע הכרתו אובדת, ואז אמר בדמעות רותחות: "אבא

שבשמים, אתה יודע כמה עזה אהבתי אליך, נסעתי לחדרה יותר משעתיים הלך חזור כדי לאחל לבן אדם מזל טוב, למרות שיכולתי לעשות זאת בטלפון. היהודי הזה אמר לי שבחתונה של בנו אני מוזמן לעלות איתו לבמה לשיר 'הטוב כי לא כלו רחמיך'. אנא ממך ה' יתברך, מה אני מבקש ממך? שבחתונה הזאת אזכה לשיר עם האבא של החתן את השיר הזה, אני מתחנן לפניך!".

הוא הציץ שוב על הטלפון ולפתע הופיעו על המסך שני פסים זעירים. יש קליטה! כשידו כבר קפואה, הוא התקשר למזכיר הישיבה. "אני לא יכול לדבר עכשיו, שלום", אמר המזכיר. "תעצור, אל תנתק!" צעק הרב מלמד, "אני במקפא. תרד אלי דחוף!". השיחה נותקה והמזכיר לא הבין את פשרה, ואז הוא התעשת, ירד במהירות לחדר הקירור, פתח את הדלת והוציא משם את הרב מלמד ברגע האחרון.

אז התברר דבר מדהים: המזכיר, הרב אמסלם, מקדיש את כל חול המועד למשפחה, כמו שצריך. לכן הוא נוהג לסגור את הטלפון בימים אלה. בדיוק כמה רגעים לפני שיחת הטלפון של הרב מלמד, אשתו ביקשה ממנו מספר שנמצא בטלפון שלו, והוא הדליק את הטלפון באופן חריג. לא חלפו דקה או שתיים והרב מלמד התקשר אליו לאחר שבאופן פלאי שבה הקליטה למכשירו, וכך הוא ניצל. הרב מלמד עשה מסיבת הודיה, ובחתונת בן ידידו עלה לבמה ושר איתו יחד: "הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קווינו לך..." (אור שרה)

זוהי כוחה של אהבה ה' לעמו, ומנגד אהבת עם ישראל לקב"ה. כך מתחילה פרשת השבוע "וַיֹּאבְדֵהוּ וַיְרַבְּהוּ וַיְחַיֵּהוּ..." (דברים ז, יג), ולקראת סיומה נמצא הפסוק השגור בפי כל מקריאת שמע ישראל, "וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּמוּ אֶל מְצוֹתַי, אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם, לֹא־הִבֵּה אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם, וְלֹעֲבָדוּ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם" (דברים יא, יג). ללמדנו שמתוך אהבת ה' אלינו, ציווה אותנו את תורתו הקדושה, והזוכה לאהוב את ה' ולדבוק במצוות התורה, זוכה לברכת ה'.

בה נראה מהסיפור שלפנינו, המוביל אותנו לתובנה, על האהבה העזה שאוהב אותנו הקדוש ברוך הוא, ועד כמה עלינו להשיב לו אהבה על כך. יהודי המשמש כרב מלמד בישיבה בבני ברק ומתגורר בה, נסע לפני חג הסוכות ברחוב שלמה המלך בעיר, וראה שיש שם חנות גדולה למוצרי בשר. נמכרים בה מוצרים בכשרויות מהודרות במחירים מיוחדים לחגים. כמו כולם, גם הוא צריך בשר לחגים, ולכן עצר את הרכב ונכנס לחנות. אכן הוא לא התאכזב, המחירים היו מוזלים במיוחד.

מרב התלהבות הוא קנה שישה עשר קרטונים של בשר ועופות. הסחורה עלתה לו כמה אלפי שקלים, אבל הוא עשה חשבון שהמחיר זול, והסחורה תספיק לו לכמה חודשים קדימה. הוא חזר הביתה עם כל השלל, ואז אמרה לו אשתו: "חזק וברוך! אבל איפה נשים הכל? במקפא שלנו יש מקום בקושי לשני קרטונים..." שאלה. "לא חשבתי על זה", אמר הבעל. "אולי נקנה מקפא?". צריך שלושה מקפאים! וחוץ מזה, אם בגלל זה אתה קונה מקפא, מה חסכת? מוטב היה שלא היית קונה את הבשר...". אז הוא נזכר שבישיבה בה הוא מרביץ תורה יש מקררים תעשייתיים גדולים, התקשר למזכיר הישיבה ואמר לו: "תעשה לי טובה, קניתי עופות ובשר, תן לי לשים אותם

בחדר הקירור בישיבה". בתחילה הביע המזכיר התנגדות: "מה פתאום? אי אפשר לשים שם מוצרים של אנשים פרטיים!". אך הרב מלמד לחץ עליו: "תעשה לי טובה, זה עניין של שלום בית. שלא יהרס לי החג!", התחנן. "טוב בסדר", נכנע המזכיר. הרב מלמד הגיע לישיבה, שם את כל הקרטונים בתוך חדר הקירור והדביק עליהם פתק גדול: "נא לא לגעת! פרטי!". לאחר מכן טלפן לאשתו והודיע: "אל דאגה! הכל מאוחסן שם!".

במשך ימי החג הוא לקח בכל פעם בשר מהמחסן. ביום חמישי, אמרה לו אשתו: "לך תביא לי משם צלי כתף, כרעיים ועופות, כדי שאוכל להכין אותם לשבת חול המועד". "אני יוצא. יש לי כמה סידורים", אמר לה הבעל. "כשאחזור, אעבור דרך הישיבה ואביא את הבשר". הוא הולך באחד מרחובות העיר, ולפתע יגש אליו אדם ואמר בהתרגשות: "כבוד הרב!", והחל לחבק ולנשק אותו. הרב מלמד לא הבין מאיפה זה הגיע, אני כלל לא מכיר אותו, חשב לעצמו.

"אתה לא זוכר אותי?" שאל האיש. "אני דני הבן של אבי, אני בן שלושים ושמונה והיום התארסתי". "אתה הבן של אבי מחדרה?" הרב מלמד היה נירגש. "כמה זמן לא ראיתי אותך! כמה תפילות, כמה דמעות אבא שלך הוריד עליך! שיהיה לך במזל טוב ובהצלחה. שמחת אותי שמחה גדולה!". "תתקשר לאבא שלי", אמר דני. "הוא ישמח לקבל ממך טלפון". השיב לו הרב, "באמת כבר שנים לא התקשרתי לאבא שלך. תמסור לו שאני שמח מאוד ובלי נדר אתקשר אליו". הוא התרגש איתו ביחד והם נפרדו.

הוא עלה לרכב וחשב לעצמו: אני זוכר כמה היהודי הזה התפלל על בנו. לי יש כבר נכדים והוא מחתן את בנו בגיל שלושים ושמונה, זה לא מספיק להתקשר. אני צריך לנסוע אליו ולשבח אותו. עכשיו כולם בסוכות, יאללה חמישים דקות חדרה-בני ברק, ניסע". הוא נסע לחדרה, מצא את הכתובת בה גר ידידו ונכנס לסוכה. אבי לא האמין למראה עיניו: "מאיפה נחתת עלי?". אמר לו הרב מלמד: "לפני שעה פגשתי את הבן שלך בבני ברק ושמעתי ממנו שהוא התארס. אמרתי בלבי: אני לא אתקשר לאחל לך מזל טוב, אלא אבוא לומר לך מזל טוב!".

אבי היה בדיוק באמצע סעודה. "בואו ונשתה לחיים!" אמר בשמחה. הוא מזג לרב מלמד שתייה והם שרו ושמחו. "תשמע אותי טוב", אמר אבי לרעהו. "החתונה בחנוכה, אני שולח לך הזמנה ואתה בעזרת ה' בא לחתונה. אתה יודע כמה התפללתי שהבן הזה יתחתן. אני רוצה שבחתונה תעלה לשיר איתי על הבמה את השיר: 'הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך!'". הם הרימו שוב כוסי לחיים, ונפרדו זה מזה.

הוא יצא בחזרה לכוון בני ברק. הדרך היתה פקוקה ומשך הנסיעה ארכה זמן רב. כאשר נכנס סוף סוף לעיר, נזכר שאשתו ביקשה ממנו להביא בשר מהישיבה, הוא

הקב"ה ששולט בעולם, הקב"ה עושה הכל. אנשים יתחילו להבין, ומלאה הארץ דעה את ה'. זה מחייב כל אחד ואחד.

בפרשת מטות יש דו שיח בין משה רבנו לבני גד ובני ראובן. בני גד ובני ראובן אמרו: "אנחנו נלחם", כביכול מיחסים את כל הכח לעצמם. ואומר משה רבנו: "אם תעשון את הדבר הזה אם תחלצו לפני ה' למלחמה... ונכבשה הארץ לפני ה'". תצאו תלחמו, אבל לפני ה'. זאת לא הצלחה שלכם, לכם אין כח, הכל לפני הקב"ה. הקב"ה איש מלחמה והוא נלחם. לנו אין שום דבר, אין לנו כחות ולא יכולות.

יש מדרש מענין שמספר של שלמה המלך, החכם מכל אדם, היה נשר שהיה לוקח אותו ממקום למקום. פעם אחת שלמה המלך טס על גבי הנשר ושמע שלמטה, ואמרו הנמלים, "בואו נכנס לתוך הבור, כדי שלא יבוא שלמה המלך וידרד עלינו". היה נראה שהם חושבים שזוהי דעתו והוא מתגאה על כלם. שמע את זה שלמה המלך ונפגע. אמר לנשר לנחות, ושאל מי הנמלה שאמרה את הדבר הזה. אמרה אחת הנמלים, "אני אמרתי". אמר לה שלמה: "אני רוצה לשחט אותך על דבריך". אמרה הנמלה: "אתה לא יכול לשחט כן, אתה גבוה ואני נמוכה. השווה את התנאים בינינו".

שאל אותה מה היא רוצה שיעשה, אמרה: "תרים אותי על היד שלך". שלמה הרים את הנמלה ושאל: "תגיד, למי יש יותר כח בעולם, לי או לך?" אומרת לו הנמלה: "לי יש כח יותר ממך, למה? כי אתה הוא זה שמרים אותי, אם כן אני חשובה

ממך". שמע זאת שלמה וזרק את הנמלה. ברגע שהשליך את הנמלה לארץ, אמרה לו הנמלה: "אתה בא מטפה סרוחה ואתה הולך למקום רמה ותולעה". היא הוכיחה אותו, מה אתה מתגאה. נפל שלמה על פניו והתבטש מהתוכחה של אותה נמלה. על זה אומר הפסוק: "האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד". אחד שאומר לעצמו כל הזמן אני ואני, מיחס לעצמו הכל, הוא עני כי הוא לא מבין שיש פה יד ה'.

ומר בעל שם עולמי אמר שתמיד לפני שהוא שר, הוא מוריד את עיניו למטה ואומר: "רבנו של עולם, לי אין שום דבר, כל הכבוד זה רק ממך, אתה נותן הכל". זאת גדלה אמתית. למרות הכבוד שהוא מקבל, הוא יודע שהכל מבואר עולם.

היתה תקופה שלמדתי עם בנו של הרב עובדיה יוסף זצוק"ל. כשהרבנית היתה חולה, פעם חזר מרן משיבת אור החיים של הרב אלבז, שם מסר שעור לפני מאות אנשים. הוא חזר ואמר לבן שלו, "בני, אין לי הרגשה טובה". שאל אותו למה, הרי הוא מוכה את הרבים? אמר, "היום עשוי לי יותר מדי כבוד, קשה לי מאד עם הדבר הזה, אני לא אוהב את הכבוד הזה. הכל זה של הקב"ה, ובזכות התורה". היה למרן צער גדול ולקח זמן לבן לפיס את אבא שלו. גדול הדור מבין שתורה וגדלה, הכל שיך לקב"ה.

אדם צריך לזכר שכל פעולה וכל הצלחה הן של הקב"ה והאמירה "כחי ועצמי ידי" לא שייכת לעם ישראל. אם נתחזק, הקב"ה יסייע שתמיד נבדק ונאמן בו אמן ואמן.

בברכת שבת שלום, הרב אברהם עטיה

אחרית הימים

המלחמה האחרונה (נ') – והיו מלכים אומנין

מלאכי השרת ס' רבוא ונטלו מהם כל אחד ואחד מה שנתנו להם, ונמצאו ערומים שלא כרצונם ויש אומרים מאליו היה נקלה".

נמצאנו למדים, שעם ישראל היו נראים כבני מלכים, בגדים מפוארים וכתר שם טוב על גביהם, עליו חקוק שם המפורש, אשר העמיד אותם כמלאכי השרת במדרגתם, אין כל אומה ולשון שולטת בהם, לא מלאך המות יכול להם, ייסורים בדלים מהם, פסגת הרוממות האולטימטיבית! מה עוד צריך לבקש?

וכשחטאו, הבגדים המלכותיים והכתר נלקחו על ידי מלאכי השרת. אומר המדרש (שמו"ר, נ"א, ח'): "העביר הקב"ה מהם כל אותו הטוב שנאמר (שם, ו) "ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב".

מה פירוש המילה "כל"? היה המספיק לומר "אותו הטוב" וזהו? אלא שהשררה עזבה אותם, ויחד עמה שלוש החירויות להם זכו במעמד ההוא. ולכן עד היום אנו סובלים סבל נורא כל כך, עד שטראמפ טוען בגאוה: "בלעדיי ישראל לא היתה קיימת", אינו לנו כי חטאנו.

אך האם כלל ישראל איבדו את אותה שררה? מספרת הגמרא (זבחים יט.): אמר רב אשי, אמר לי הונא בן נתן, פעם אחת הייתי עומד לפני איזגור המלך (מלך פרס, רש"י), והוא אבנטי חגור גבוה מדי, למעלה מכנגד המרפק, והורידו המלך למקומו הראוי כנגד המרפק, כדי שיהיה לבושי נאה. ואמר לי: "ממלכת כהנים וגוי קדוש" כתוב בכם. כשבאתי לפי אמימר, אמר לי התקיים בך הכתוב "והיו מלכים אומנין".

השררה ניטלה מעם ישראל בכללותו, אך לא מהיחידים, שכן גילו לנו רבותינו (ב"י, אור"ח, ס"א): "מאן מלכיה רבנן!". אך מדוע חכמים הוחרגו וזכו לכך? וכיצד זכות זו היא לנו כלי הצלה מפני הגלות? אי"ה במאמר הבא.

אין כל אומה
ולשון שולטת
בהם, לא מלאך
המות יכול
להם, ייסורים
בדלים מהם,
פסגת הרוממות
האולטימטיבית!
מה עוד צריך
לבקש?

הרב עמרם טובי הי"ו

לשאלות ובקשות קודמים ניתן לשלוח מייל:

otubon1@gmail.com

לשמיעת השיעורים בקול הלשון - חייגו 03-6171111, הקישו *7 ואז 956363

לובש בגדי תפארתו הוא יפה במראהו ובכבודו וביקרו, כך היו ישראל כשהיו לובשין אותו השם היו טובים לפני הקב"ה כמלאכי השרת, כיון שעשו אותו המעשה כעס עליהם הקב"ה ואמר להם (שמות ל"ג) הורד עדיך מעליך, ובאותו הלילה ירדו

הופיע כרך חדש בסדרת הספרים:

בית לוי אברהם

על המועדים ופרשיות השבוע

• ניתן לרכוש את כל הסדרה •

להשיג ברשת החנויות המובחרות - יפה נוף!
ואצלנו - פרטים בתחתית המודעה

וורטים נדירים • מהלכים מאלפים • סיפורים מחזקים
סדרת הספרים שכבשה בשיחותיה רבנים ודרשנים רבים!

משיחותיו של
הרה"ג **אברהם עטייה** שליט"א
רב קהילת בית לוי בבית וגן
הספר ערוך בשפה השווה לכל נפש,
אברכים ובעלי בתים, מגידי שיעורים ועוד

חלק אי קיים
במהדורה מיוחדת
לדוברי השפה
הצרפתית

ניתן להשיג אצל המחבר: 0585664447 | 0586664447 | 0505340701
במיל 48 | ravattia@gmail.com | בבית הכנסת בית לוי רח' יוסף חכמי 48

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות של "יפה נוף" ברחבי הארץ

YEFE.CO.IL // 1-599-581-581 // משלוחים בכל רחבי הארץ